

TÜKETİM ÖDÜNCÜNE KONU OLAN “PARA”NIN VERGİ HUKUKU YÖNÜNDEN DURUMUNA DAİR KISMİ BİR “DERLEME”

(Sonucu olmayan bir yazı)

Akın Gencer ŞENTÜRK, Avukat

İzmir, 01.02.2019

Bu çalışma, yazarın çalışmanın sonunda yer verilen üç ayrı özelge üzerinden “para”nın Katma Değer Vergisi’nden istisna olduğunu unutarak yaptığı (ve sonradan fark ettiği) hatalı yorumlama sonrasında hafıza tazeleme okumalarında aldığı notların bir derlemesinden ibarettir. Çalışma, derlemeden öte somut bir amaç gütmendiğinden belirli bir sonuç da içermemektedir.

Tüketim Öduncü

“Tüketim Öduncü”, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 386. maddesinde, “Tüketim öduncü sözleşmesi, ödünç verenin, bir miktar parayı ya da tüketilebilen bir şeyi ödünç alana devretmeyi, ödünç alanın da aynı nitelik ve miktarda şeyi geri vermeyi üstlendiği sözleşmedir.” şeklinde tanımlanmıştır. Diğer ayrıntılar bir yana bırakılırsa, bu sözleşmenin dikkat çekici unsurları, konusunun ‘para’ ya da ‘tüketilebilen şeyler’ oluşturması ve ödün alanın da aynı nitelik ve miktarda şeyi geri vermeyi üstlenmesidir. Bu bakımdan, ‘tüketim öduncü’nde, ‘para’ ile ‘tüketilebilen bir şey’ arasında hukuken bir fark yoktur.

Aynı Kanun, 207. maddesinde “Satış Sözleşmesi”ni, “Satış sözleşmesi, satıcının, satılanın zilyetlik ve mülkiyetini alıcıya devretme, alıcının ise buna karşılık bir bedel ödeme borcunu üstlendiği sözleşmedir.” şeklinde tanımlamakta ve burada her şeyden önce satılan şeye karşılık bir bedel ödenmesi gerekli olmak yanında ayrıca para veya tüketilebilen şeyler dışındaki şeyler de bu sözleşmeye konu edilebilmektedir.

Her iki sözleşme diğer unsurlar dışarıda bırakıldığında temel olarak bu iki noktada ayrışmaktadır.

Vergi Usul Kanunu’na Göre Fatura

213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun “Faturanın Tarifi” başlıklı 229. maddesi, “Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.” şeklinde hüküm içermektedir.

Hükümde geçen “*satılan emtia veya yapılan iş*”, ibaresi çok açıktır ve “*satılan emtia*” ile ibaresinin ‘satış sözleşmesi’ne işaret ettiği açıktır. Zaten hükmün devamında “*müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere*” şeklindeki ifade de geçen ‘meblağ’ kavramı Türkçemizde “*para miktarı, tutar*” anlamında kullanıldığına göre müşterinin ‘*satılan emtia veya yapılan iş karşılığında*’ bir meblağ yani para miktarı borçlanması da ‘satış sözleşmesi’ veya ‘karşılık edimin para olduğu diğer sözleşmeler’ ile örtüşmektedir.

Tüketim ödünçüne konu şey, para olabileceği gibi tüketilebilen bir şey de olabileceğine göre, bunun zilyetliği / mülkiyeti / tasarruf hakkı devrolsa dahi, ödünç alanın borçlandığı şey, konuya göre aynı nitelik ve miktarda bir şey olacağından, her şeyin para olarak bir karşılığı var ise de her zaman bir ‘meblağ’ yani parasal tutar olmayacaktır. Buna göre örneğin 10 Kg buğday tüketim ödünçü sözleşmesine konu edilmişse kural olarak ödünç alan ödünç verene aynı nitelikte 10 Kg buğday borçlanmıştır. Bu buğdayın parasal karşılığının hesaplanabiliyor olması bu durumu değiştirmeyecektir.

Bu durumda konusu ‘para’ veya ‘tüketilebilen bir şey’ olan tüketim ödünçü sözleşmelerinde, ödünç verilen şey için fatura düzenlenmesi gerektiği veya gerekmediği konusunda tam bir sonuca varılamamaktadır.

Fatura ile ilgili Kanun maddesi, faturayı, “*satılan emtia veya yapılan iş karşılığında*” “*müşterinin borçlandığı meblağı göstermek*” için düzenlenen bir belge olarak tanımlamakla evet ortada bir borç var ise de burada ‘borçlananın’ ‘müşteri’ kabul edilmesi mümkün olmadığı gibi borcun her zaman bir ‘meblağ’ olmama olasılığı ve dahi ortada “*satılan emtia veya yapılan iş*”in de bulunmaması nedeni ile bu belirsizlik oluşmaktadır.

Bu belirsizlik,

- Tüketim ödünçüne konu bir şeyin verilmesini ‘yapılan iş’,
- Kanunda yer alan ‘müşteri’ ibaresini, ‘alıcı’dan daha geniş anlamda ‘borçlu’,
- Ve yine Kanunda yer alan ‘meblağ’ ibaresini, ‘parasal veya karşılığı para ile hesaplanabilen tutar’

olarak kabul etmekle giderilebilecek gibi görünmektedir.

Elbette bu değerlendirme ve yorumlar, Vergi Usul Kanunu’nun 3. maddesinde yer alan, “*Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluşundaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı gözönünde tutularak uygulanır.*” hükmü çerçevesinde eleştiriye açıktır.

Tüketim ödünçünde, ödünç verilen şeyin fatura düzenlenmesine konu edilmesi gerektiği kabul edilirse, faturada bir bedel gösterilip gösterilmeyeceği ve gösterilecekse bu ‘meblağ’ın nasıl hesaplanacağı sorunu ortaya çıkar ki bu konu aşağıdaki açıklamalar sonrasında ele alınacaktır.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Yönünden

Bu noktadan devam ile ‘tüketim ödünçü’ veren ve alanın bu ilişki nedeniyle bir kazanç vergisi olan Gelir (ve dahi Kurumlar) Vergisi yönünden durumlarını inceleyelim.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 37. maddesinde, "*Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır.*" şeklinde yer alan hüküm uyarınca, eğer tüketim ödücünün taraflarından biri bunu ticari ve sınai faaliyeti çerçevesinde yapıyor ve bundan bir 'kazanç' elde ediyor ise 'ticari kazanç' esaslarına göre verilecektir. Elbette, ticari ve sınai faaliyet dışında da tüketim ödücü söz konusu olabilir, ancak bunlar çalışmamız kapsamında ele alınmamıştır.

Kanunun 38. maddesine göre, "*Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır.*" ve bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilecek ve işletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunacaktır.

Eğer ticari kazanç işletme hesabı esasına göre tespit ediliyor ise bu kez 39. maddeye göre, "*...ticari kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler arasındaki müsbet fark...*" olarak dikkate alınacaktır. Kanun bu maddede, "*elde edilen hasılat*"ın, "*tahsil olunan paralarla tahakkuk eden alacakları*" ve "*giderler*"ın ise, "*tediye olunan ve borçlanılan meblağları*" ifade ettiğini düzenlemiştir. Yine aynı maddede, "*Emtia alım ve satımı ile uğraşanlarda ticari kazancın bulunması için hesap dönemi sonundaki emtia mevcudunun değeri hasılatı, dönem başındaki emtia mevcudunun değeri ise giderlere ilave olunur.*" hükmü bulunmaktadır.

Kurumlar yönünden, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 6. maddesinde, "*Kurumlar vergisi, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanır.*" hükmü yanında "*Safi kurum kazancınının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümleri uygulanır. Ziraî faaliyetle uğraşan kurumların bu faaliyetinden doğan kazançlarınının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun 59 uncu maddesinin son fıkrâ hükmü de dikkate alınır.*" hükmü uyarınca Gelir Vergisi Kanunu'nun ilgili hükümleri dikkate alınacaktır.

Buraya kadar yapılan açıklamalar, 'tüketim ödücü'ne konu edilen 'para' veya 'tüketilebilen bir şey'in bizzat kendisi ile ilgilidir. Buna 'anapara' veya 'anamal' demek yanlış olmayacaktır. Ancak Türk Borçlar Kanunu, 387. maddesinde 'faiz' konusunu da düzenlemiş ve "*Ticari olmayan tüketim ödücü sözleşmesinde, taraflarca kararlaştırılmış olmadıkça faiz istenemez.*" şeklinde aksinin kararlaştırılmasını mümkün kıldığı hüküm yanında ayrıca "*Ticari tüketim ödücü sözleşmesinde, taraflarca kararlaştırılmamış olsa bile faiz istenebilir.*" hükmünü de getirmiş durumdadır.

İşte bu noktada, tüketim ödücü nedeni ile taraflar arasında bir '**faiz**' söz konusu ise **bunun ayrıca** ele alınması gerekir. Yukarıda da vurguladığımız üzere tüketim ödücünü ticari ve sınai faaliyet dışında da söz konusu olabilirse de bunlar çalışmamız kapsamına dâhil değildir.

Her şeyden önce, faiz nedeni ile artık öz sermayede bir değişimin meydana gelmesinden dolayı bu kazancın 'kazanç vergileri' ile vergilenmesi ve ayrıca '*yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağ*' söz konusu olduğu için bu tutara yani **faize** karşılık bir fatura düzenlenmesi gerekli olacaktır.

Faizin bir para veya mal olması bu durumu artık değiştirmeyecektir. Örneğin tüketim ödücüne konu edilen 100 TL, faiz ile birlikte 110 TL olarak ödenebileceği gibi 10 Kg buğday 11 Kg buğday ya da 10 Kg buğday ve 5 TL faiz olarak da ödenebilir. Son bir örnek olarak da tüketim ödücüne konu edilen 100 USD'in 110 USD veya TL karşılığı ödenmesi verilebilir.

Bilanço esasında kazancın tespiti yönünden tüketim ödöncünde, 'ödöncü verilen şey nedeni ile ödöncü verenin öz sermayesinde bir azalma meydana gelmiş midir?' ve işletme hesabı esasında ise 'ödöncü verilen şey nedeni ile bir hasılat elde edilmiş olmakta mıdır?' sorularının cevabı aranmak durumundadır. Bu belirsizlik iki farklı görüşü ortaya çıkarabilir.

Olası ilk görüşe göre, ödöncü verilen şeyin tasarruf hakkı artık ödöncü alana aittir ve vadesinde ödöncü alan tarafından aynı nitelik ve miktarda bir şey geri verilinceye kadar ödöncü verenin öz sermayesi azalmış durumdadır. Bu, kabul edilebilir bir görüştür. Ancak bu kez de ödöncü verilen şey nedeni ile bir hasılat elde edilmiş sayılıp sayılmayacağı sorunu ortaya çıkmaktadır.

Olası ikinci görüş, işte ilk görüşün cevaplayamadığı noktalardan hareketle oluşabilir. Zira ödöncü verilen şey nedeni ile bir hasılat elde edilmediği gibi, nasıl ki işletme stokunda var olan mal nedeni ile öz sermaye değişmeyecek ise bir başkasında ödöncü verilmiş ve aynen (aynı nitelik ve miktarda) geri alınacak bir şey nedeni ile öz sermaye de değişmiş olamaz. (Konusu yabancı para olan tüketim ödöncü için burada küçük bir farklılık oluşmaktadır. Zira bunların işletme kasa veya bankasında olması ile alacak olarak aktifte yer alması arasında değerlendirme anlamında bir farklılık olmayacağından her durumda değerlendirme gününde öz sermaye üzerinde bir etkileri olacaktır.)

Konusu mal olan tüketim ödöncünde, ödöncü verilen malın Vergi Usul Kanunu'nun 267. maddesi uyarınca 'emsal bedel' ile değerlendirilerek fatura edilmesi ve böylece hasılat kayıtlarına alınması ve dahi bunun örneğın aynı Kanun'un 262. maddesi uyarınca maliyet bedeli ile maliyetlendirilerek öz sermaye üzerinde etki yaratması gibi bir çözüm ile ilk görüşe ağırlık verilmesi, konu 'para' olduğunda 'sıkıntılı' görünmektedir.

Tüketim ödöncüne konu olan şey 'para' ise, bunun hasılatı ile maliyeti aynı olacağından zaten öz sermaye ve kazanç üzerinde etkisi de sıfır olacaktır denilebilir. Ama bu durumda da ödöncü verilen 'para' için neden fatura düzenlenmesi aranmadığı sorunu ortaya çıkar. Eğer 'tüketilebilen bir şey' için fatura düzenleniyorsa 'para' için de aynı mantıkla fatura düzenlenmelidir. Fatura düzenlenmemiş ise Vergi Usul Kanunu'nun 353. Maddesi uyarınca Özel Usulsüzlük Cezası kesilmesi gündeme gelebilecektir.

Bu belirsizlikleri not alarak devam edelim.

Katma Değer Vergisi Yönünden

Gelir ve Kurumlar Vergileri, 'gelir üzerinden alınan / kazanç vergisi' olduğundan durum böyledir. Ancak konunun bir de (tüketim ödöncünün ticari ve sınai faaliyet içinde yapılması durumunda) bir 'işlem vergisi' olan Katma Değer Vergisi yönünden irdelenmesi gerekir.

Ayrıntılar dışarıda bırakılırsa Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde, "*Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir:*" ifadesi ile verginin konusuna giren işlemler aşağıdaki şekilde üç ana başlıkta düzenlenmiştir:

- *Ticarî, sınaî, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,*
- *Her türlü mal ve hizmet ithalatı,*
- *Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler:*

Buradan hareketle, konu Katma Değer Vergisi olduğunda, diğer bir kısım hususlar dışarıda bırakıldığında 'teslim' ve 'hizmet' kavramları önem ve özellik arz etmektedir. Kanun buna istinaden her iki kavramı özel olarak tanımlama yoluna gitmiştir.

Kanunun 2. maddesinde "teslim", "...bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi..." ve 4. maddesinde ise "hizmet", "...teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler..." şeklinde tanımlanmış ve ayrıca hizmet tanımında geçen işlemlerin "...bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi..." şekillerde gerçekleştirilebileceği düzenlenmiştir.

Tüketim ödücünün özünde 'tüketim' olması nedeni ile ödünç verilen para veya bir şey tüketileceğinden, ödünç verilen şey ödünç alanın tasarrufuna bırakılmış ve bu hak ona devredilmiş olmaktadır.

Tasarruf hakkı (yetkisi), kişinin malvarlığında yer alan bir hakkı doğrudan etkileyerek devredebilme, sona erdirebilme, sınırlayabilme ve hakkın içeriğini değiştirebilme iktidar ve ehliyeti olduğundan, 'tüketim ödücünüde, ödünç verilen para ya da tüketilebilir bir şey Katma Değer Vergisi anlamında bir 'teslim'e konu edilmiş olmaktadır. Zira Katma Değer Vergisi Kanunu, zilyetlik ve/veya mülkiyet hakkının devrinden değil tasarruf hakkının devrinden söz etmektedir. Dolayısıyla burada Katma Değer Vergisi Kanunu düzenlemesi anlamında bir teslim olduğu konusunda tereddüt olmamalıdır.

Eğer bir 'teslim' var ise bu durumda Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Teslim ve Hizmet İşlemlerinde Matrah" başlıklı 20. maddesine göre matrah, "...bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel..." olacaktır. Aynı maddede "bedel" deyiminin, "...malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade..." ettiği belirtilmektedir.

Görüldüğü üzere, Vergi Usul Kanunu faturayı tanımlar iken borçlanılan 'meblağ'dan söz etmesine karşın Katma Değer Vergisi Kanunu, "bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamı" gibi daha geniş ancak daha somut bir tanımlamaya gitmiştir.

Bu geniş kapsamlı belirlemenin, tüketim ödücü nedeni ile ödünç alanın borçlandığı şeyi de kapsadığı düşünülebilir. Bu düşünce kabul görürse, tüketim ödücünde, ödünç verilen şey için fatura düzenlenmesi gerektiği ve faturada nasıl bir bedele yer verileceği de daha net ortaya çıkmış olabilecektir.

Bu noktada özellikle Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti" başlıklı 27. maddesinde "Bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah işlemin mahiyetine göre emsal bedeli veya emsal ücretidir." şeklinde yer alan hüküm dikkate alınacaktır.

Konusu 'tüketilebilen bir şey olan' tüketim ödücü sözleşmeleri için görece daha kolay yapılabilen bu değerlendirmeleri bir de 'para' yönünden gözden geçirmek gerekir.

Katma Değer Vergisi Kanunu, 'teslim'i tanımlarken "...bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi..." hükmünde 'mal' kavramını kullanmıştır. Oysa tüketim ödücünü, "bir miktar parayı ya da tüketilebilen bir şey" ile ilgili olduğundan 'para'yı da kapsamına almış durumdadır.

Tüketim ödücünü kapsamında 'para'nın ödünç verilmesi halinde olduğu gibi münhasıran 'para' hareketi olabileceği gibi satış ve diğer sözleşmeler nedeni ile mal ve hizmet hareketi karşılığında da ödemeler nedeni ile yine para hareketi gündeme gelebilecektir.

Eğer 'para'yı Katma Değer Vergisi Kanun anlamında 'teslim'e konu olabilecek bir şey sayarsak Kanununun 2. maddesinde "Trampa iki ayrı teslim hükmündedir." hükmünün varlığını da dikkate aldığımız da, para hareketlerinde ödemeye konu edilen 'para'yı teslim 'kabul' ederek Katma Değer Vergisi'ne tabi tutmamız gerekecektir.

Elbette tüketim ödücünde, ödünç verilen ve sonra geri alınacak 'para' için bir trampadan söz etmek zordur ancak bir kere tasarruf hakkı devri ile 'teslim' gerçekleşiyor kabulünden yola çıkılırsa ödünç verme ve geri alma anlarında iki ayrı teslimin varlığı iddia edilebilecektir. Bu noktada belki Kanunda teslim tanımında "...bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi..." hükmünde 'mal' kavramı kullanıldığı için 'paranın mal olup olmadığı' tartışılmaya başlanacaktır.

Bu noktada akla, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17/4-g maddesi ile "...döviz, para, damga pulu, değerli kâğıtlar, hisse senedi..." gibi şeylerin zaten Katma Değer Vergisi'nden istisna edildiği ve bu tartışmanın anlamlı olmadığı akla gelebilir. Ancak burada sorulması gereken temel soru, "Eğer para, teslim konu bir şey değilse neden vergiden istisnadır?" olmaktadır. Çünkü Katma Değer Vergisi anlamında bir istisna var ise ilk şart bu istisna konusu işlemin 'teslim' veya 'hizmet' olarak verginin konusuna dâhil olmasıdır.

Satış ve diğer sözleşmeler ve bunların bedeli olarak tahsil edilen paralar bir yana bırakılırsa özellikle konusu 'para' olan 'tüketim ödücünü' sözleşmelerinde ortada paradan başka bir şey olmadığına göre 'para' bir 'mal' olarak teslim mi edilmiş olacaktır?

İşte bu durumda karşımıza yeni bir değerlendirme çıkmaktadır: **'Finansman temini hizmeti'**

Burada 'finansman temini hizmeti' kavramı, fırtınalı havada sığınılan bir liman gibidir. Zira özellikle konusu 'para'dan ibaret tüketim ödücünde ortada 'para'dan başka bir şey olmadığı için 'teslim' kavramı tam yerine oturmamakta iken Kanun'un teslim dışında diğer her şeyi içine aldığı 'hizmet' kavramı bir torba kavram olarak kurtarıcı vazifesi görmektedir.

Oysa konu sadece Katma Değer Vergisi'nden ibaret değildir. Tüketim ödücünü anlamında, 'para' ile 'tüketilebilir bir şey' arasında hiçbir fark yoktur. Eğer öz sermaye yönünden ele alınacak ise, bir mal ile paranın işletme aktifinden çıkması arasında bu anlamda bir fark yoktur. Kaldı ki şekilsel olarak bakıldığında, bir satım olmadığı halde konu 'mal' olduğunda tasarruf hakkının devri nedeniyle fatura düzenlenmesi gerektiği iddia ediliyor ise aynı şeyin 'para' için de aranması gerekir.

Bir işlemin ve özelde 'para'nın Katma Değer Vergisi'nden istisna olması, fatura düzenlenmemesi için bir neden değildir. Zaten diğer istisna konusu tüm işlemlerde, istisna

hükmüne ve ibaresine yer verilerek 'teslim' veya 'hizmet' ayrımı yapılmaksızın fatura düzenlenmektedir ve burada bir tartışma yaşanmamaktadır.

Bir kere konusu 'para' olan tüketim ödöncü, 'finansman temini hizmeti' kavramına dâhil edilince, 'para'nın esasen 'anapara'nın Katma Değer Vergisi istisnasına dâhil edilmesi ile yapılamayan vergileme bu kez bu ödünç 'para' için alınan komisyon, faiz gibi getirileri için gündeme getirilmektedir.

Özetle, 'anapara', istisnanın adı bile anılmadan vergi dışı kabul edilmekte ve 'hizmet'in bedeli olarak faiz, komisyon vs. kabul edilerek bunlar için fatura düzenlenmesi ve Katma Değer Vergisi uygulanmasını kabul edilmektedir. Burada yegane tartışmada, "*finansman teminiz hizmeti Katma Değer Vergisi konusu girmemelidir*" iddiası üzerinden yaşanmaktadır. Yine ilginç bir şekilde, konusu 'mal' olan tüketim ödöncü sözleşmelerinde bu sözleşme türü gündeme getirilirken konu 'para' olduğunda sanki böyle bir sözleşme türü yokmuş gibi bir yaklaşım ile konu 'finansman temini hizmeti' kavramı üzerinden değerlendirilmektedir.

Sorulması gereken 'finansman temini hizmeti' olarak adlandırılan bu ilişkinin hukuktaki karşılığının hangi sözleşme olduğudur.

Bu belirsizliği de not etmekle yetinelim.

Sonuç Yerine

Başlığında da yer aldığı üzere bu çalışmamızın bir sonucu yoktur ve zaten bir sonuca varmaktan öte Kanun hükümleri ve kavramlar üzerinden içsel bir tartışma ile hafıza tazeleme dışında bir amaç da güdülmemiştir. Örneğin bu nedenlerle, tüketim ödöncünün "*örtülü sermaye*" veya "*transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı*" müesseseleri yönünden durumuna bu noktada girilme gereği görülmemiştir.

Ancak bu çalışmada yer verilen değerlendirmeler (tartışmalar) belki somut olarak döviz veya dövize endekli tüketim ödünçlerinin Katma Değer Vergisi Kanunu karşısındaki durumu yönünden bir sonuca bağlanabilir. Şöyle ki:

Katma Değer Vergisi'nin matrahı yukarıda yer verildiği üzere Kanunu'nun 20. maddesinde açık bir şekilde düzenlenmiş olup ayrıca Kanun'un "*Matraha Dahil Olan Unsurlar*" başlıklı 24. maddesinde de bu matraha dâhil edilecek unsurlar sayılmıştır. Söz konusu maddede 18.01.2019 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan değişiklik ile artık "*kur farkı*" da hükme eklendiğinden bu konudaki tartışma da sona ermiştir.

Peki, (kambiyo mevzuatının getirdiği kısıtlamalar dışarıda bırakılarak) döviz veya dövize endekli tüketim ödünçlerinde 'kur farkı' yönünden durum ne olacaktır?

Kanunun 24. maddesinde, vade farkı, faiz, prim gibi ismen sayılan çeşitli gelirler ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler vurgusu ile güçlendiren unsurlara dâhil edilen "*kur farkı*", teslim veya hizmet işlemleri karşılığı olan 'bedel' ile ilgilidir ve bedel de Kanun da tanımlanmış durumdadır. Kısaca zaten ortada "*matrah*" vardır ve 'bu matraha dâhil olan unsurlar' ancak bu şartla söz konusu olmaktadır.

Tüketim ödöncüne de konu olabilen her türlü hukuki ilişkideki "*para*", Kanunun 17/4-g maddesi ile Katma Değer Vergisi'nden istisna edilmiş durumdadır. Burada istisna edilen "*para*"nın bizzat kendisi olup, teslim veya hizmet karşılığı borçlanılan para ve para ile temsil

edilebilen her türlü menfaat, hizmet ve değerler toplamı 'bedel' tanımı içinde yer aldığından bunlara yönelik bir istisna değerlendirmesi sadece bu hükme dayalı olarak yapılamayacaktır.

O halde illaki bir sonuç gerekiyorsa, <<"tüketim ödücüne konu edilen para"nın yani 'anapara'nın kendisi Katma Değer Vergisi'nden istisna olduğuna göre varsa bunun 'kur farkı' da Katma Değer Vergisi'nden istisnadır.>> şeklinde bir sonuca varılabilir.

Devamla, bu ilişkide anapara için fatura düzenlenmesine gerek yok ise anapara kur farkları için de fatura düzenlenmesine gerek yoktur.

Elbette bu son noktadaki yorumumuz Gelir ve Kurumlar Vergisi ile ilgili olmayıp, kur farkının kazancın tespitinde dikkate alınması gerekli olmaktadır.

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-105[229-2015]-14541

11/06/2015

Konu : Ödünç olarak verilecek hammaddelerin tesliminde düzenlenecek belge.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ... toptan ticareti faaliyetinden dolayı Başkanlığımız ... vergi numaralı mükellefi olan şirketinizin, müşterilerden gelen talep üzerine ödünç mal tesliminde bulunacağı belirtilerek, ödünç mal teslimi ve nitelik ve nicelikleri birebir aynı olan malların geri alımı aşamalarının fatura düzenlemeksizin sevk irsaliyesi ile belgelendirilmesinin mümkün olup olmayacağı hususunda tereddüt olduğundan Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde; "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır." şeklinde tanımlanmaktadır.

Anılan Kanunun 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının 5 inci bendinde, "Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması şarttır." hükmü yer almaktadır.

Buna göre; fatura müşterinin borçlandığı meblağı göstermek amacıyla düzenlenirken, sevk irsaliyesi ticari mal hareketinin izlenmesi amacıyla düzenlenmektedir.

Diğer taraftan, ödünç sözleşmeleri 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 379-392 nci maddeleri arasında "Kullanım Ödücüsü" ve "Tüketim Ödücüsü" olarak iki başlık halinde düzenlenmiştir.

Anılan Kanunun 379 uncu maddesinde düzenlenen kullanım ödücüsü sözleşmesi, ödünç verenin ödünç verdiği şeyin kullanılmasını, bir karşılık aramaksızın belirli bir süreyle ödünç alana bırakmayı, ödünç alanın da o şeyi bizzat kullanarak belirlenmiş olan sürenin sonunda ödünç verene geri vermeyi yükledikleri sözleşmedir.

Yine aynı Kanunun 386 ncı maddesinde düzenlenen tüketim ödücüsü sözleşmesi ise ödünç verenin bir miktar paranın veya tüketilebilen misli bir şeyin kullanılmasını sağlamak üzere ödünç alana devretmeyi, ödünç alanın da aynı nitelik ve miktarda geri vermeyi üslendiği sözleşmedir.

Dolayısıyla, kullanım ödünç sözleşmesi kapsamında verilen şeylerin, **mülkiyeti ödünç alana devredilmezken**, tüketim ödünç sözleşmesi kapsamında verilen şeylerin ise **mülkiyeti ödünç alana devredilmektedir**.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasında; ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye' de gerçekleştirilen teslim ve hizmetlerin, katma değer vergisinin konusunu teşkil edeceği belirtildikten sonra, 2 nci maddede teslim, bir mal üzerindeki tasarruf etme hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya onun adına hareket edenlere devredilmesidir. Bir malın alıcı veya onun adına yetkili olanların gösterdiği yere veya kişilere tevdi de teslim hükmündedir. Ayrıca malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyecisi ile sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimi sayılmıştır.

Bu açıklamalar ışığında, teslim işleminin katma değer vergisine tabi tutulabilmesi için, teslim konu mal üzerindeki tasarruf hakkının, diğer bir ifadeyle mülkiyet hakkının karşı tarafa geçirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan yasal düzenlemeler ve açıklamalar doğrultusunda; Katma Değer Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde teslim, mal üzerindeki tasarruf etme yani mülkiyet hakkının başkasına devredilmesi olduğundan bir malın kullanım amacıyla ödünç olarak verilmesi teslim sayılmayacaktır.

Ancak, ödünç olarak verilen malların **aynen değil de, aynı veya benzeri vasıfta** mallar olarak geri alınması şeklinde ortaya çıkan tüketim ödünç sözleşmesine dayalı işlemlerde, ödünç olarak verilen malların tasarruf hakkı devredilmektedir. Bu durumda, Borçlar Kanununun 386 ilâ 392 nci maddelerinde düzenlenmiş olan tüketim ödünç sözleşmesine dayalı olarak ticari, sınai, zirai veya serbest meslek faaliyeti çerçevesinde teslim edilen mallar için katma değer vergisi hesaplanması gerekmektedir.

Bu nedenle, şirketinizce müşterilere ödünç plastik hammaddesi verilmesi **kullanım amacına yönelik olmayıp, tüketim amacı** taşıdığından mülkiyetin devri ve dolayısıyla tasarruf hakkı ödünç alana geçmektedir. Bu itibarla, ödünç olarak verilecek hammaddelerin katma değer vergisi hesaplanmak suretiyle teslim tarihinden itibaren azami yedi gün içerisinde düzenlenecek fatura ile belgelendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, ödünç olarak verilecek malların sevkiyatı esnasında, malları taşıyan veya taşıtıran tarafından sevk irsalıyesi düzenleneceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-2472

08/08/2012

Konu : Grup şirketinden temin edilen kredi faizinin vergisel durumu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, grup şirketlerinizden biri tarafından gerekli teminat gösterilip kredi alınarak, o krediyi aynı koşullarla, yatırım yapan başka bir grup şirketine kullanırmak istediğiniz belirtilerek kredi kullanması düşünülen şirketin grup şirket aracılığıyla kullanacağı krediye isabet eden kredi faizinin gider olarak yazıp yazamayacağı ve bu işlemin katma değer vergisine tabi olup olmayacağı hususunda bilgi talep edilmektedir.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Örtülü Sermaye" başlıklı 12 nci maddesinin 1 numaralı bendinde; "Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır. " hükmü yer almakta olup, aynı maddenin (6-b) bendinde ise kurumların iştiraklerinin, ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin, banka ve finans kurumlarından ya da sermaye piyasalarından temin ederek aynı şartlarla kısmen veya tamamen kullandığı borçlanmaların örtülü sermaye sayılmayacağı hükmü yer almaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında, kurumların, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacağı, alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalara 1 Seri No.lu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğde yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre; şirketiniz tarafından bankadan temin edilen ve aynı şartlarda (kredi sözleşmesinin içerdiği vade, faiz oranı ve benzeri kullandırılma şartlarında herhangi bir değişiklik yapılmadan) grup şirketinize kullandırılan kredi dolayısıyla, yapılan borçlanma Kurumlar Vergisi Kanununun 12 nci maddesi (6-b) bendi gereğince örtülü sermaye sayılmayacaktır. Şirketinizin bankadan kendi adına temin ettiği krediyi diğer grup şirketinize aynı şartlarda kullandırması ve bu durumun ispat edici vesikalarla belgelendirilmesi halinde söz konusu kullanılan krediler dolayısıyla bankaya ödenmesi gereken faizlerin ve masrafların kredi kullandırılan grup şirketi tarafından kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan bankadan temin edilen kredinin aynı faiz oranları ve masrafları ile grup firmasına kullandırılması işlemi, krediyi kullandıran şirketiniz tarafından ilişkili kişiye sunulan bir finansman hizmeti mahiyetinde olup söz konusu finansman hizmetinin ilişkisiz bir gerçek kişi veya kuruma verilmesi durumunda, verilen bu hizmet karşılığı ilişkisiz kişiden bir bedel talep edileceğinden, bu hizmetin ilişkili kişiye verilmesi durumunda da verilen hizmet karşılığı bir bedelin talep edileceği tabiidir.

Dolayısıyla grup şirketlerinizden birinin bankadan temin ettiği krediyi aynı faiz oranı ve masrafları ile grup firmanıza kullandırılması işleminde, finansman hizmetine ilişkin bedelin, Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü madde hükmü ile 1 Seri No.lu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğinde yapılan açıklamalara göre belirlenmesi gerekmektedir.

II-KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine (KDV) tabi olduğu, Kanunun 17/4-e maddesinde ise banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemlerin KDV den istisna edildiği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir." hükmü, ve aynı maddenin 6009 sayılı Kanunla değişik üçüncü fıkrasında ise, "90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas işiğal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar..." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde ise, BSMV yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca, 6009 sayılı Kanun ile 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde yer alan banker tanımında yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalar 22/10/2010 tarihli ve 27737 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 87 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinde yapılmıştır.

Buna göre, 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas iştiğal konusu olarak yapanlar, banker kapsamında BSMV mükellefi olup, esas iştiğal konusu olarak yapılan bu işlemler dolayısıyla lehe alınan paraların BSMV ye tabi tutulması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen hüküm ve açıklamalara göre, ticari ve sınai faaliyette bulunmak üzere kurulmuş olan şirketlerce yapılan kredi kullandırma işlemi, esas iştiğal konusu olarak değerlendirilemeyeceğinden BSMV ye tabi bulunmamakta olup bu işlemlerin KDV ye tabi tutulması gerekmektedir.

Bu hükümler uyarınca, holding bünyesinde yer alan grup şirketin kaynaklarından diğer grup şirketine faiz ve komisyon uygulanarak gerçekleştirilen ve yukarıda BSMV ye tabi bulunmadığı belirtilen kredi kullandırma işlemi KDV ye tabi olup, bu işlemin karşılığını teşkil eden faiz ve komisyon toplamı üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.

Öte yandan, grup şirketince bankalardan ve diğer finans kuruluşlarından temin edilen kredilerin diğer grup şirketine herhangi bir bedel eklenmeksizin anapara, faiz ve masraflarıyla birlikte aynen aktarılması işleminde aynen aktarılan bu bedeller için KDV hesaplanmayacaktır. Ancak, aktarılan kredi tutarına ilaveten herhangi bir bedel alınması halinde ise bu bedel, şirketin sunduğu hizmetin karşılığını teşkil edeceğinden, genel oranda katma değer vergisine tabi tutulacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.07.1.GİB.0.01.53/5317-2358

23/06/2009

Konu :

..... VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(..... Grup Müdürlüğüne)

Başkanlığınız Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellefi A.Ş. Başkanlığımızı muhatap bir örneği ilişik 23.03.2009 tarihli dilekçesinde, Holdinge bağlı şirketlerin aktifinde yer alan atıl fonların grup içerisinde değerlendirilmesine yönelik bir yapı kurmayı planladıklarını, bu yapıda fon fazlası olan grup şirketinin fonu Holdinge, Holdingin de bu fonu, fon ihtiyacı olan grup şirketine devredeceği kendisine fon tahsis edilen şirkete belirli dönemler itibarıyla Holding tarafından faiz tahakkuk ettirilerek bu tutarın fonu temin eden şirkete devredileceğini, bunların yanında Holdingin bankalardan ve diğer finans kuruluşlarından kredi alıp, bunu grup şirketlerine doğrudan kullanılabileceği belirtilmekte ve gerek grup şirketlerinden alınan fonların, gerekse bankalardan ve diğer finans kurumlarından alınan fonların diğer grup şirketlerine kullandırılması neticesinde ortaya çıkan faiz ödemeleri için düzenlenecek faturalarda KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı konusunda Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunmuş olup, konuya ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

1- 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım-satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet

karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir." hükmü yer almakta olup son fıkrasında ise, 2279 sayılı Kanuna göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini **devamlı olarak** yapanların bu Kanunun uygulanmasında banker sayılacağı belirtilmektedir.

Aynı Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde ise, banka ve sigorta muameleleri vergisini banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği hükmü bulunmaktadır.

Anılan hüküm uyarınca, faiz karşılığı borç para verilmesi işi ile devamlı olarak uğraşanlar banker sayılmaktadır. Anılan Kanunda belirtilen borç para verme işleminin devamlı yapılmasından maksat; aynı takvim yılı içinde birden fazla kişiye ya da birden fazla olmak üzere bir kişiye veya birbirini izleyen yıllarda bir ya da birden çok kişiye ödünç para verilmesidir.

Buna göre, devamlı olarak holding veya şirketin diğer holding veya şirketlere faiz karşılığı fon kullandırılması halinde, banker kapsamında banka ve sigorta muameleleri vergisi mükellefi olması ve bu işlemler dolayısıyla lehe aldığı paraların banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Holdingin devamlı olarak bankalardan ve diğer finans kuruluşlarından kredi alıp bunu grup şirketlerine faiz veya komisyon karşılığı kullandırması halinde de banker sayılarak lehine aldığı paraların % 5 oranında banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulacağı tabiidir.

2- Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1. maddesine göre, Türkiye'de ticari, sınaî, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabidir.

Aynı Kanununun 17/4-e maddesi ile banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin (24) numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemleri katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Bu hükümlere göre;

a) Bağlı şirket veya holdingden sağlanan finansman temini işlemi hizmet niteliği taşıdığından bu hizmetin karşılığını teşkil eden faiz, komisyon vb. ödemeler üzerinden katma değer vergisi hesaplanması gerekir. Ancak, bağlı şirket veya holdingin bu tür ödünç verme işlemleri banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamında mütalaa edildiğinden Kanununun 17/4-e maddesi gereğince bu ödünç verme işlemlerinden elde edilen faiz, komisyon vb. ödemeler katma değer vergisinden müstesna olacaktır.

b) Yurtiçi ve yurtdışı bankalardan sağlanan krediler nedeniyle ödenen faiz, komisyon vb. ödemeler Kanununun 17/4-e maddesine göre katma değer vergisinden istisnadır. Bu kredi tutarına ilişkin masrafların herhangi bir fark ilave etmeksizin bağlı şirkete aynen yansıtılması, aslı vergiye tabi olmayan bir işleme ilişkin masraf aktarımı mahiyetinde olduğundan katma değer vergisine tabi tutulmayacaktır. Kredi aktarımı dolayısıyla masraflara ilaveten herhangi bir bedel alınması halinde ise bu bedel üzerinden katma değer vergisi hesaplanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve durumun dilekçesine cevaben mükellefe de bildirilmesini rica ederim.

UYARI

Makale olarak kaleme alınmış metinlerde ifade edilen görüşler, kaleme alındığı tarihte yazarın savunduğu görüşlerdir. Bu görüşler, mevzuatta meydana gelen / gelecek gelişmeler ile değişmiş olabilir. Her durumda, özellikle mevzuata yapılan yollamalar, bir başka kaynaktan daha teyit edilmeden kullanılmamalı ve ifade edilen görüşlerin, başka ortamlarda kabul görmeyebileceği gözden uzak tutulmamalıdır. Yazarın bu konuda bir taahhüdü de bulunmamaktadır. Mevzuatımızın özellikle vergi mevzuatımızın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz. Bu çalışmada yer alan bilgi ve açıklamalardan dolayı Av. Akın Gencer ŞENTÜRK'e sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Çalışma ve yazılardan kaynak gösterilmek şartıyla alıntılar yapılabilir. Ancak çalışma ve yazıların bir bütün halinde kullanımı tüm ortamlar ve kullanım şekilleri için telif sahibinin yazılı iznine bağlıdır.